herpy

GEKKOER

Lined gecko

Gekko vittatus

Gekko vittatus er en hurtig, sky natklatrer fra regnskovene på Ny Guinea og øerne omkring, med en tydelig hvid stribe ned ad ryggen. Artsnavnet *vittatus* er latin for "med bånd" og hentyder netop til striben. Den er et flot dyr at se på i et velplantet terrarie, men den vil helst ikke tages op, og de fleste i handlen er vildfangede.

Familie: Gekkonidae Tidligere navn: *Gecko vittatus; Platydactylus vittatus* Udgivet 15. november 2026

SPECIFIKATIONER

DYRET

Voksenstørrelse	**18-25 cm** total længde inkl. hale
Levetid	**10-20 år**
Aktiv	**Nat**
Levevis	**Træboende**
Biotop	**Regnskov**
Sværhedsgrad	**Øvet**

PASNING

Min. terrarie	**45 × 45 × 60 cm** L × B × H til 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**25-28 °C**
Hotspot	**30-32 °C**
Temperatur, nat	**21-24 °C**
Luftfugtighed	**55-80 %**
UVB	**Anbefalet** Ferguson-zone 1
Kost	**Insekter og frugt**
Holdes	**Enkeltvis eller parvis**

AVL

Formering	**Æglæggende**
Kuldstørrelse	**1-2 æg**
Kuld pr. år	**3-6**
Inkubation	**80-120 dage** ved 25-28 °C

BESKYTTELSE OG PAPIRER

CITES	**Ikke omfattet**
EU-bilag	**Ikke omfattet**
IUCN	**Ikke truet (LC)**

Arten er ikke opført på CITES-listerne eller i bilagene til EU's forordning 338/97, så der kræves ingen CITES-papirer ved køb, salg eller indførsel. Ellers gælder dyrevelfærdslovens almindelige krav. Mange dyr i handlen er vildfangede og importeret, så spørg efter opdrættede dyr og gem kvitteringen. Tjek de aktuelle danske regler hos Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, før du køber.

Om arten

Gekko vittatus har en hvid stribe, der løber fra halens rod op langs ryggen. Ved nakken deler den sig i to og fortsætter frem mod øjnene. Kroppen er slank og gråbrun, lysebrun eller olivengrøn, og halen har lyse tværbånd. Øjnene er store, uden låg og mørkt orange til ravfarvede med lodret pupil. Under tæerne sidder fine hæftelameller, som gør, at dyret kan løbe op ad glas.

Arten blev beskrevet af den hollandske naturforsker Martinus Houttuyn i 1782. Den hører til slægten *Gekko*, som også rummer *Gekko gecko*, og i nyere inddelinger placeres den i underslægten *Lomatodactylus*. Den oprindelige typelokalitet, "Zekerlyk uit de Indië" ("helt sikkert fra Indien"), er forkert: Dyret findes ikke i Indien, men på og omkring Ny Guinea.

Voksne dyr bliver cirka 18-25 cm inklusive hale. De er hurtige og nervøse og gemmer sig meget, så man ser ofte kun et glimt af dem, når lyset slukkes. Skræmmes de, kan de give lyd fra sig, forsøge at bide eller kaste halen. Huden er tyndere end hos fx *Eublepharis macularius* og rives lettere op. Kønsforskelle er ikke tydelige udefra på de unge, og om man kan skelne dem på farve eller tegning, er ikke dokumenteret.

Interessen for arten steg markant i 2025, og udbuddet er stadig præget af importerede, vildfangede dyr. Der findes dog opdrættere, og opdrættede dyr er klart det bedste valg: De er vant til foder og terrarie og har færre parasitter.

Læs mere: Køb af dyr: opdræt, vildfang og transport

Udbredelse og levested

Gekko vittatus lever i den østlige del af Indonesien, på Ny Guinea og på øerne mod øst. Arten er kendt fra Halmahera og Morotai i Indonesien, Papua Ny Guinea med Admiralitetsøerne og Bismarck-arkipelaget, Salomonøerne (bl.a. Rennell og Bellona) og Palau i Mikronesien. De registrerede fund ligger især i Papua Ny Guinea, Indonesien, på Salomonøerne, i Vanuatu og på Palau.

Grænserne er lidt uklare. Forekomsten i Vanuatu er tvivlsom, meldingerne fra Fiji beror på fejl, og arten findes ikke på Timor. Også forekomsten på Java er omstridt. Kortet viser derfor kun de fire lande, hvor arten med sikkerhed hører hjemme: Indonesien, Papua Ny Guinea, Salomonøerne og Palau.

> **Oprindelig udbredelse:** Indonesien, Papua Ny Guinea, Palau og Salomonøerne.

LEVESTED

Gekko vittatus er knyttet til træer og lever i tropisk regnskov, hvor den findes både i undervæksten og højere oppe i kronerne. Den ses også ved huse i landsbyerne.

Klimaet er ensartet hele året, fordi området ligger nær ækvator. Luftfugtigheden ligger på 70-90 %, temperaturen på 30-32 °C om dagen og omkring 21 °C om natten, og dagslyset varer cirka 12 timer året rundt. Tallene er en samlet beskrivelse af levestedet og ikke målinger fra en bestemt lokalitet, så tag dem som en rettesnor. I naturen bliver dyrene kun 2-5 år gamle, mens de i fangenskab kan leve 10-20 år.

Læs mere: Luftfugtighed, sprøjtning og ventilation

Pasning

TERRARIET

Et enkelt voksent dyr skal have et højt terrarie på mindst 45 × 45 × 60 cm (længde × bredde × højde). Andre angivelser sætter dog minimum til 45 × 45 × 90 cm, og større er altid bedre, fordi *Gekko vittatus* er aktiv og klatrer meget. Et dyr, der får for lidt plads, gemmer sig for det meste. Mere end ét dyr kræver mindst 60 × 60 × 60 cm, men de bør helst ikke holdes sammen, fordi der kan opstå slagsmål og skader. Er du i tvivl, så hold dem hver for sig.

Glas er bedst, fordi dyrene hænger fast på alle overflader og hurtigt finder sprækker i net. Indret med kraftige grene, bambus, korkrør og korkplader i flere højder og med store, solide planter som pothos, philodendron og bromelier. Planterne skal tåle, at et springende dyr lander på dem. Skjulene skal være så vide, at dyret nemt kan komme ind i dem.

Som bund bruges en fugtholdende blanding af kokosmuld, jord uden gødning og løvstrøelse, mindst 5 cm dyb. Bioaktiv bund med springhaler og bænkebidere er populær. Der skal være ventilation, men for meget trækker fugten ud. Tør glasset af med jævne mellemrum, for dyrene sætter gerne deres afføring af på ruden, og kalkaflejringer kan svække deres greb.

Læs mere: Terrarieopbygning og bioaktiv bund Læs mere: Foderdyr: hold og avl

TEMPERATUR

Her spriker angivelserne en del. Én angivelse er 29-32 °C om dagen og omkring 24 °C om natten, en anden en varmeste plet på 30-32 °C, cirka 26-29 °C i resten af terrariet og 21-24 °C om natten. En tredje er 31-32 °C på varmegrenen, 24-27 °C i den kølige del og aldrig under 24 °C om natten. Vi anbefaler en mellemvej: 25-28 °C i baggrunden om dagen, en varm plet på 30-32 °C højt oppe og 21-24 °C om natten, hvilket svarer nogenlunde til forholdene i naturen.

Varmen kommer bedst fra en lav halogenpære eller varmelampe over nettet, styret af en termostat, så der opstår en tydelig gradient fra toppen og ned. Stil terrariet væk fra solrige vinduer, for glasset slipper varmen ind og holder den fanget. Mål med et digitalt termometer både foroven og forneden. Er dyret sløvt og gemmer sig hele tiden, eller gaber det med åben mund, kan det være for varmt eller for koldt.

Læs mere: Varme og temperatur

LUFTFUGTIGHED OG VAND

Luftfugtigheden skal være ret høj. Angivelserne svinger fra 70-80 % og 65-75 % om dagen og mere om natten til en grundfugtighed på cirka 50 %, der stiger til 75 % ved sengetid. Sigt efter en rytme, hvor fugtigheden ligger på 55-65 % om dagen og stiger til 75-80 % efter en grundig sprøjtning om aftenen. Sprøjt igen om morgenen, hvis luften bliver for tør.

Dyret drikker vanddråberne fra blade og ruder. Stil desuden en lav skål med frisk vand, som skiftes dagligt. En automatisk forstøver om natten kan hjælpe, men må ikke give konstant våde forhold. Når dyret skal skifte hud og bliver blegt, kan fugten i en kort periode sættes op mod 90 %, så skindet slipper rent. Efter hudskiftet skal du tjekke tæerne for rester.

LYS OG UVB

Gekko vittatus er aktiv om natten og i skumringen og kan overleve uden UVB, men bør have det. Brug et svagt UVB-rør til skyggedyr (Ferguson-zone 1), fx et T5-rør på 5-7 %, over nettet i den ene side af terrariet, med fri bane ned til dyret. Glas og plast bremser UV, så lyset skal sidde direkte over dyret og ikke bag en rude. Pæren skiftes efter producentens anvisning, typisk hver 6.-12. måned.

Planterne skal også have lys, så et lysrør til planter er et godt tillæg. Hav lyset tændt cirka 12 timer om dagen, gerne styret af et tænd-sluk-ur. Lystiden kan også varieres mellem 10 timer om vinteren og 14 timer om sommeren. Om natten skal der være mørkt. Fordi arten er nataktiv, skal der være rigeligt med skygge og skjul i hele terrariet.

Læs mere: Lys og UVB

FODER

Gekko vittatus lever af levende insekter. Giv fårekyllinger, dubia-kakerlakker, sorte soldaterfluelarver og en gang imellem melorme eller voksmøllarver. Foderdyrene må ikke være større end afstanden mellem dyrets øjne. Undgå superorme, fordi de er svære at fordøje, og voksmøllarver og smørorme skal kun være en lejlighedsvis godbid, fordi de er fede.

Unge dyr fodres dagligt, voksne hver anden dag eller tre til fire gange om ugen. Giv foderdyrene en god kost 24-48 timer før, og pudr dem med kalk ved de fleste fodringer. Brugen af D3 er omdiskuteret: Bruger du UVB, er kalk uden D3 sikrest, og uden UVB skal det være kalk med D3. Giv desuden et multivitaminpræparat cirka en gang om ugen og pudr ikke kalk og multivitamin sammen.

Mange dyr tager også færdigfoder til *Correlophus ciliatus* eller moset moden banan eller papaya som en lejlighedsvis godbid. Det er ikke hovedfoderet. Tag uspiste insekter ud efter et døgn. En skål, der sidder højt oppe, passer til arten. Mange dyr lærer at tage foder fra en pincet.

Læs mere: Kalk, vitaminer og tilskud

ADFÆRD OG HÅNDTERING

Gekko vittatus er hurtig, sky og nervøs og er ikke et dyr, man tager op for fornøjelsens skyld. Den minder om *Gekko gecko*, men er mindre aggressiv. Den kan forsøge at bide, give en høj, gøende lyd fra sig og kaste halen. Halen vokser ud igen, men ikke som den var, og det koster dyret meget energi. Tag derfor aldrig fat i halen, og begræns håndtering til det nødvendige. Lad nye dyr falde til i fred i et par uger.

Dyrene kan være højrøstede om natten, så tænk over, hvor terrariet står. De er også dygtige flugtkunstnere: Åbn lågen kun lidt ad gangen, og vær klar, hvis dyret springer. Hanner må ikke holdes sammen. Hunner i en avlsgruppe kan danne en rangorden og vogte ungerne, men det er risikabelt at holde flere dyr sammen. Start altid med ét dyr, og kun et par, hvis du har plads og skjul nok. Hold øje med bid og skader.

Avl

KØNSMODENHED OG KØNSBESTEMMELSE

Kønnet kan ses på de halvvoksne og voksne dyr. Hannerne har en bule på hver side af halens rod og en række porer foran kloakken. Hvornår dyrene bliver kønsmodne, er ikke dokumenteret. Angivelsen 18 måneder er upålidelig. Som en tommelfingerregel for gekkoer i slægten bør hunnen først avles på, når hun er udvokset og i god foderstand, ikke før hun er et par år gammel.

PARRING

Gekko vittatus yngler om foråret i naturen. Detaljer om parringen, vinterpause og introduktion af dyrene er ikke dokumenteret. Hold øje med dyrene de første dage, og skil dem, hvis hannen er for hård ved hunnen. Giv hunnen rigeligt med insekter og kalk i hele sæsonen, så hun ikke bliver tappet for kalk. Brug aldrig to hanner sammen.

ÆGLÆGNING OG KULD

Hunnen lægger ét eller to æg ad gangen. Typisk kommer der kuld på to æg cirka hver måned og 6-12 æg i alt i en sæson, svarende til tre til seks kuld. Hunner uden han kan også lægge æg, men de er ubefrugtede. Æggene limes fast på underlaget, fx indvendigt eller udvendigt på korkrør og korkbark, og skal ikke graves ned.

Giv hunnen flere egnede korkrør eller korkplader at vælge imellem. *Gekko vittatus* er let at få til at yngle, og hunnerne vogter æg og unger. Tag alligevel ungerne ud, når de klækker, fordi de voksne kan angribe dem. Hold øje med hunnens vægt og form og stop avlen, hvis hun taber sig.

INKUBATION

Æggene sidder fast og tåler ikke at blive revet løs. Lad dem blive, hvor de er, hvis de er i sikkerhed for de andre dyr, eller flyt hele korkpladen eller røret med æggene over i en inkubator. Inkubationstiden er 80-120 dage. Den bedste temperatur er ikke dokumenteret for *Gekko vittatus*. Vi har valgt 25-28 °C, den nedre del af de 25-30 °C, der bruges til den nære slægtning *Gekko gecko*, fordi det ligger nær artens naturlige klima. Tag det som et skøn. Hold luftfugtigheden høj ved at stille fugtig vermiculite eller kokosmuld i nærheden, men lad ikke æggene blive våde.

Læs mere: Inkubation af æg

OPDRÆT AF UNGER

Der findes meget lidt dokumenteret viden om opdræt af unger. Som udgangspunkt skal de have samme temperatur og luftfugtighed som de voksne i et lille, højt terrarie med mange skjul og daglig sprøjtning. Ungerne forlader hunnen, når de er næsten udvoksede. Giv små foderdyr, ikke bredere end afstanden mellem ungens øjne, fx frugtfluer og små fårekyllinger, dagligt og pudret med kalk. Vej dem jævnligt, og skil dem ad, hvis nogen bliver bidt eller tabt bagud.

Sundhed og typiske fejl

Gekko vittatus er et følsomt dyr, især når den er vildfanget. De typiske problemer er:

- Parasitter og afmagring hos vildfangede dyr. Få en krybdyrdyrlæge til at undersøge en afføringsprøve, og køb helst opdrættede dyr.
- Mundbetændelse og luftvejsinfektioner. Slim ved mund og næse er et advarselstegn.
- Hudrester, der sidder fast på tæerne efter hudskiftet. De kan snøre en tå af og skal løsnes forsigtigt med fugt.
- Tynd hud, der let rives op. Fjern skarpe kanter og tjek jævnligt for sår, som kan blive betændt.
- Kalkmangel hos avlshunner og unge dyr, som giver bløde knogler og rystelser. Pudr foderet og giv svagt UVB.
- Stress og tabt hale ved for megen håndtering eller for lidt skjul.

Søg dyrlæge med erfaring i krybdyr, hvis dyret taber sig, ikke spiser i flere uger, er slapt eller har problemer med at skifte hud.

Læs mere: Typiske sygdomme og tegn på sygdom

Spørg altid dine kloge bekendte

Vejledningen er et godt sted at begynde, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskellige, og meget af det vigtigste lærer man af dem, der har holdt arten i årevis. Tal med en avler, en erfaren holder eller en dyrlæge med forstand på krybdyr og padder, før du anskaffer dyret - og igen, hvis noget ser forkert ud.